

Olifanten voorkomen overbegrazing door veeteelt

nieuws

Bodemuitputting door overbegrazing als gevolg van groeiende veestapels in de Afrikaanse savannes kan voorkomen worden op een simpele manier: laat ook olifanten op de graslanden grazen. Als er tegelijkertijd olifanten aanwezig zijn, doet de bodemverarming zich niet voor. Integendeel, de bodem wordt er vruchtbaarder door. Dat alles blijkt uit nieuw onderzoek van de Vrije Universiteit Brussel in samenwerking met het Mpala Research Centre in Kenia.

17 MAART 2020 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:53

Bodemuitputting door overbegrazing als gevolg van groeiende veestapels in de Afrikaanse savannes kan voorkomen worden op een simpele manier: laat ook olifanten op de graslanden grazen. Als er tegelijkertijd olifanten aanwezig zijn, doet de bodemverarming zich niet voor. Integendeel, de bodem wordt er vruchtbaarder door. Dat alles blijkt uit nieuw onderzoek van de Vrije Universiteit Brussel in samenwerking met het Mpala Research Centre in Kenia.

Om de impact van koeien en wilde herbivoren op de bodem na te gaan, verzamelde doctor Judith Sitters, onder leiding van professor Harry Olde Venterink van het VUB-Departement Biologie, bodem- en vegetatiestalen in de Keniaanse savanne en analyseerde deze op koolstof-, stikstof- en fosforconcentraties. Dat deed ze in samenwerking met professor Philippe Claeys van de VUB-onderzoeksgroep Analytical, Environmental and Geo-Chemistry en samen met Amerikaanse en Keniaanse collega's.

De bodem- en vegetatiestalen werden verzameld in het Kenya Long-term Exclosure Experiment (KLEE) dat in 1995 werd opgericht om de effecten op het ecosysteem van verschillende combinaties van vee en wild te onderzoeken. Koeien en wilde herbivoren zoals olifanten of giraffen worden hiervoor in verschillende experimentele proefvelden binnen- of buitengesloten. Op deze manier wil men de effecten van veeteelt op de inheemse biodiversiteit en de biologische functies, zoals de koolstofkringloop, van de savanne meten.

Uit het onderzoek van Judith Sitters blijkt dat op de plaatsen waar koeien en olifanten samen grazen, de verarming van de bodem niet enkel wordt afgeremd, maar dat de bodem zelfs extra verrijkt wordt. Olifanten halen bomen neer in de savanne waardoor voedingsstoffen versneld terugkeren in de bodem. Olifanten zijn bovendien concurrenten van de koeien omdat ze deels hetzelfde voedsel eten. Daardoor gaan koeien minder grazen en blijven meer voedingsstoffen lokaal in de bodem. De olifanten zorgen er verder voor dat andere wilde herbivoren meer voedsel vinden en dus ook meer mest achterlaten.

De combinatie van gedomesticeerde koeien en wilde herbivoren is dus een vorm van duurzaam beheer voor de Afrikaanse savanne. "De grote herbivoren van de Afrikaanse savanne, zoals olifanten en neushoorns, zijn met uitsterven bedreigd", zegt Sitters. "Dat is in de eerste plaats een groot verlies voor de diversiteit in het dierenrijk, maar het heeft ook grote implicaties voor verschillende ecosysteemfuncties."

Volgens de onderzoekers tonen hun bevindingen aan dat olifanten bodemverarming door veeteelt tegengaan. "Dat is goed nieuws, want een verarming van de bodem heeft op lange termijn ook een negatieve invloed op de veeteelt zelf en zo op de voedselvoorziening van de plaatselijke bevolking. De lokale bevolking heeft er daarom alle belang bij om de grote herbivoren die met uitsterven bedreigd zijn te beschermen", klinkt het. De resultaten van het onderzoek werden gepubliceerd in het vooraanstaande tijdschrift Nature Sustainability.

Bron: Belga

Beeld: Nele Kempeneers

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17

1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra